

Ara 4 Lel

IX. évfolyam 1. szám - 52

Sata-Mare (Szatmár)

Biblioteca Universităţii Regala Ferdinand I.
din CLUJ.
Nr. 356 1920
EXEMPLAR LEGAL.

1929 január 7. Hétfő

Hétfői

FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic. Filipescu (v. Arany J. u.) 3.Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. ZoltánElőfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lel
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

„Boldog Ujévet“

kíváncsisággal köszöntünk be mi is olvasóinkhoz, lapunk barátaihoz, akik velünk együtt hordozták és alatta roskadozóan érezték a letűnt tiz esztendő válságosan nehéz közgazdasági állapotainak áldatlan terheit. S bár ugy politikai, mint társadalmi közéletünk homlokterébe eddig vésztfőslőan világított is a pozitívumok nyomán fakadó bizalmatlanság egy „boldogabb“ ujesztendő iránt, — a közelmúltban beállott kormányválság folytán mi hiszünk abban, hogy az ujesztendő megfogja hozni a mindnyájunk által tárt karokkal várva-várt és évek hosszú sora óta nélkülözött valódi, hamisítatlan „boldogságot“, — a tügyfakasztó, az emberi indulatokat mérséklő konszolidációt. — Mi hiszünk abban, hogy ennek eredményeképpen az új kormány enyhébb adópolitikát folytat és hiszünk abban is, hogy a súlyos gondoktól így felszabadult emberek egymás iránt megértőbbek lesznek....

Akik netán utópiának vélik és itélik ezen — előttük talán derűsen feltűnő — jövőbe látásunkat, azoknak csak annyit mondhatunk, hogy jóakarattal kell szemlélni és vizsgálni a szeméink előtt lejáró politikai események jobb jövőtjőslő és előre törő biztos jeleit és mindjárt más színben tűnnek fel azok....

A jóakarát a szívben megtermi az emberek egymás becsülését, a szeretet soha el nem hervadó virágait és ha ismét visszatér az emberek lelkébe, szívébe a béke, — akkor higyjük, újból „boldogság“ lesz közöttünk. — Mi ebben a hitben kívánunk kedves olvasóinknak: „B o l d o g a b b U j é v e t!“....

A szélhámos-pályán lecsuszott Lestyán Ödön nagykárolyi pénzügyi-tanácsos sajtóperében, amelyet a „Hétfői Friss Ujság“ ellen indított, a szatmári ügyészség elejtette a vád képviseletét

(Szatmár, jan. 3) Olvasóink bizonyára még élénken emlékeznek rá, az elmúlt esztendő szeptember havában „A nyomorúság vámszedője, — aki a nyugdíjasok tragédiájára alapított existenciát“ cím alatt megírtuk, hogy Lestyán Ödön nagykárolyi pénzügyi-tanácsos formális rászédéssel szípolozza Szatmár és Szilágy megye nyugdíjasait. Kizsákmányolja helyzetüket, pénzt vesz fel tőlük azért, hogy ügyeiket elintézzék, de egy lépést sem tesz érdekébenük s így Lestyán Ödön a lelketlen ember minden gonoszságával a veterán nyugdíjasok nyomorúságának vámszedőjévé avanzsált és erre alapította existenciáját. Fényesen, gond nélkül él az így összeharcsolt pénzekből s a nagykárolyi ambíciósan Lestyán Ödön pipafüst mellett megelégedetten, befelé kacag a hiszékeny emberek naivságán. —

Annak idején megírtuk azt is, hogy Lestyán Ödön ezen cikkünk miatt sajtóperet indított a „Hétfői Friss Ujság“ ellen, a szatmári ügyészségnél elhelyezett beadványával. Talán mondanunk sem kellene, hogy bennünket ez a sajtóper egy cseppet sem lepett meg, mert már hozzászoktunk, hogy az igazság feltárása rendesen fájdalmas azokra, akik a maguk kised szélhámoskodásait tartják igazságosságnak. Ilyenkor azonban, — mint a jelen esetben is — nem lehetünk regárdal Lestyán Ödön iránt, mert az általa kiszípolozott nyugdíjasok ügyének védelme közérdekvolt, amelyre fel kellett hívjuk az illetékes hatóságok figyel-

mét, hogy a további bűnös manipulációknak elejét vegyék. Mi tökéletesen tisztában vagyunk azzal, hogy egy sajtóorgánumnak, — amely, ha hivatása magaslatán áll, — egyenesen kötelessége a köz megvédése még akkor is, ha ezen munkája közben eselleg valakit a szívében talál. Ezt tettük a Lestyán Ödön esetében is és éppen ezért felemelt fővel vállaltuk az ügyészségen a megjelent cikk minden egyes betűjéért a sajtóügyi felelősséget. S minthogy az már előre is látható volt — leleplező cikkünk nyomán a szélhámos pályán lecsuszott Lestyán Ödön semmivel sem tudta igazolni állításainak valótlanosságát, így minden kétséget kizáróan beigazolódt, hogy igazat írtunk és így, — ennek folytán a szatmári ügyészség nem vállal-

Vajjon

„CORD“ autó és mindenemű gummik gyári vulkanizáló üzeménél, — Főúter 9 sz. alatt?..

ta ellenünk a vád képviseletét. Az ellenünk indított sajtóper tehát még mielőtt tulajdonképpen megindult volna, máris megszűnt. Pedig a lecsuszott szélhámos, egy kebelbeli pusztításával, valami Tarcsinszki Kázmér nevezetű nagykárolyi fiatalemberrel ugyancsak futták a markukat a nagykárolyi „Szatmármegyei Közlöny“ című kis lapocskában ellenünk és már jó előre ittak a medve bőrére és kopasztották a verebet, amikor az még a fán ült. S addigaddig kopasztottak, míg közben az ügyészség is felismerte a jómadarat a tolláról, mi pedig Tarcsinszki Kázmér a barátjáról!...

Újabb kavargás a szatmári orthodox zsidóság körében

— Freund Chaimék agent provokatórőkkel dolgoznak, hogy visszakaparintsák elvesztett hatalmukat

(Szatmár, jan. 1) Freund Chaimék zsebéhez közelálló egyének a napokban azt a szenzációsnak tetsző hírt igyekeztek szét kürtölni Szatmáron, hogy az orth. zsidó hitközség detronizált alelnökének utódja, Guth Sándor 84 ezer lelt vett fel a hitközség pénztárából és ezzel a pénzzel nem számolt el. Ebben az ügyben kérdést intéztünk a jelenlegi vezetőség egyik igen érdemes tagjához, aki munkatársunkat a következőkről informálta:

Freund Chaimék, — miután látják, hogy a többséggel szemben csatát vesztek, újabb agent provokatórőkkel dolgoz-

nak, hogy elvesztett hatalmukat minden áron vissza szerezzék. Ezeknek a felbérelt heccmestereknek a feladatuk, hogy minden lehető eszközzel és módon botrányokat rendezzenek, amire volt már példa az elmúlt szombaton a Báthori ucai zsinagógában. Ezzel a sok kellemetlenség szerzéssel Freund Chaimék azt akarják elhitetni a távolról figyelőkkel, hogy a mostani vezetőség sem alkalmas a belső béke és rend fenntartására, diszreditálják a hitközséget s Freundék ezzel akarják bizonyos körök beleavatkozását újból kicsiholni. Ennek tulajdonítható az az apokiriv hír is, hogy Guth Sándor 84000 lelt vett fel a hitközség

„Exelsior“

Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sarok
A legfinomabb kávé és
Tea beszerzési forrása.

Kávé különlegességek és Tea behozatal

Carei — Nagykárolyban

BOROSS GYÖRGY

fűszerkereskedőnél. Legelőnyösebb beszerzési forrás!

650 lej, új finom
gyermekkocsi
Hermannál

pénztárból s azzal nem számolt el. Ha tényleg igaz volna is az, hogy Guth Sándor ilyen összeget kiutaltatott a pénztárból, akkor több, mint valószínű, hogy ezt az összeget a hitközség körül felmerült vitás kérdések elintézésére delegált bizottság költségei emésztették fel és egyéb érhető hitközségi kiadások, — amelyek min-

dén időben a hitközséget terheltek. Itt nyilvánvalóan rossz akaratról van szó és ha valaki ösmeri — és ki ne ösmerné Freund Chaimék tüzzel-vassal való erőfeszítéseit, — a még mindig forró szenvedélyeket, akkor azzal is tisztában van, hogy ezeket a kétes híreket és mondva csinált villongásokat mind Freund Chaimék erőszakos machinációi készítik elő.

A szatmári magyar társadalom kiközösítő mozgalmát a metelyező Dr. Markovits Aladár szatmári ügyvéd és az általa szerkesztett „Szatmár és Vidéke” című alkalmi hetilap ellen

(Szatmár, jan. 2) A Magyar Párt szatmári tagozatának intéző-bizottsága az elmúlt héten ülést tartott, amelyen Sárközy Lajos a lezajlott választásokról beszélve megállapította, hogy azok a magyarság fölényes győzelmével véződtek és a választások Szatmárban minden zavaró incidens nélkül folytak le. Azután az elnök javaslatára az intéző bizottság

köszönetet mondott a „Hétfői Friss Ujság”-nak, a választás idején működött sajtó-bizottságnak, nemkülönben Tankóczy Gyulának, a választások ideje alatt tanúsított lelkes munkáért.

Végül az intéző bizottság kizárta a Magyar Párt tagjai sorából dr. Markovits Aladár ügyvédet, aki bár tagja volt a pártnak, a választások alatt metelyező cikkeket írt s magyar nyelven megjelentetett lapjában, a „Szatmár és Vidéke” című alkalmi újságban a magyarság jelöltjeivel szemben teljesen magyartalan propagandát csinált, amely legkevésbé önzetlen szövetszátyarkodásánál akkor következett a leg súlyosabb hibát, amikor ezeket is merészelte írni: „a Magyar Párt nincsen jogosítva az osztatlan magyar nép érdekében fellépni” . . . stb. . .

Ezzel szemben tény és ma már mindnyájan tudjuk, hiszen a választások eredményei is fényesen igazolják a Magyar Párt egységét, megbonthatatlanágát és erkölcsi értékét, — amelyet többé még csak kétségbe vonni sem lehet s amellyel számolni kell most már minden komoly politikai pártnak.

Szinte a tollunk hegyére kívánczik, hogy azt a politikai hazugságot, amelyet dr. Markovits Aladár is késznek bizonyult szélnek eresztetni, hogy „az Országos Magyar Párt nem hű kifejezője a nemzeti egységnek”, — egyszer már a maga meztelenségében tárjuk az olvasó elé, mert hiszen több, mint kétségtelen, hogy a választások eredményei fényesen beigazolták, hogy a nemzeti érvényesülés útjából ezt az any-

nyiszor ürügyül használt áladályt, a magyarság impozánsan megnyilvánult egysége távolította el. — A választások után végre minden kétséget kizáróan beigazolódtott, hogy a magyar Párt mögött tömegek vannak s hogy

a romániai kisebbségi magyar nemzetnek csak egy nemzeti képviselője van, vagy mondjuk így, csak egy politikai pártja van s ez: az „Országos Magyar Párt”, amelynek szatmári tagozata ellen harcolni, annak jelöltjei ellen propagandát kifejteni, egy magát magyarnak valló embernek, nem volt férfias, nem volt magyaros, de nem volt jellemes cselekedet sem. Mert ennek elbírálásánál aztán igazán gyenge argumentum az arra való hivatkozás, hogy a tagozat vezetésével meg vagyunk-e mi magyarok elégedve, vagy sem? . . . Nézetünk szerint egy ilyen colosszális jelentőségű kérdésnél, mint a leírt választások is voltak, amikor arról volt szó, hogy a magyarság rendíthetetlen egységét mutassa be ország és világ előtt, akkor csak a turáni átok nyomorult tespedői előtt lehetett még kétséges, hogy hol volt a helyük s csak azok voltak képesek ilyenkor latolgatni, hogy Pityi-Palkó, vagy Grosz Salamon méltán foglal-e helyet a tagozat vezetésében, — vagy sem? . . . S ha igen, — úgy csak akkor teszek eleget magyar becsületbeli kötelességemnek, másként nem! . . . Ugy látszik ez a gondolat vezette az itteni tagozat vezetését is akkor, amikor fenn ismertetett kizáró határozatát meghozta, mert bizonyára így gondolták, — és nagyon helyesen — hogy az olyan embernek, mint például Dr. Markovits Aladár, aki képes volt hitvány anyagi haszonért (Mert hogy nem azért csinálta volna, azt mondja egy antiszemita bolondnak, de ne másnak, mert azt ugysem hiszik el neki. A szedő.) saját fajtája ellen harcolni, amikor mindenki nem lehet vezér és minden közketonára szükség van,

amikor emberek kellenek a gátra, — akkor az ilyen reneget „gyászmagyarkának” úgy sincs semmi helye a magyar-sorai között, — az ugysem oda való.

Mint értesülünk, a szatmári tagozat ezen határozatának folytatásaként a szatmári magyar társadalom is kiközösítő mozgalmat indított Dr. Markovits Aladár és az általa szerkesztett „Szatmár és Vidéke” című alkalmi hetilap ellen, mert a magyar társadalomban is az az általános felfogás kerekedett felül, hogy az olyan Dr. Markovits Aladárokat, — alias szakadárokat — akik a nemzeti jogokért folytatott küzdelemben önző anyagi érdekekért képesek testvérharcot felidézni és elgáncsolni igyeksenek az egységes magyarság jogos kívánságainak érvényesülését, — azok nem érdemlik meg a magyarságtól a tiszteletet, a megbecsültetést, az olyan újság pedig, amely a magyar betűk türelmével visszaélve konkoltyt hint a magyarság soraiban, hogy megmetelyezze vele az egységes magyarság táborát, az olyan újság nem érdemli meg, hogy magyar ember a kezébe vegye. Ugy legyen! . . .

Nyílt levél az oradeai postaigazgatósághoz!

A postaigazgatóság 6328/928 sz. átiratában arra kérte szerkesztőségünket, hogy ha a postai szolgálat ellen bárki részéről panasz merülne fel, azt hozzuk az igazgatóság tudomására. Egyrészt a postaigazgatóság ezen kívánságának vélünk tehát eleget tenni, amikor tudomására hozzuk a máramaros-megyei Bocicoulmare (Nagybocksó) községben lakó olvasóink azon panaszát, hogy a „Hétfői Friss Ujság”-ot állan-

dóan elkészve kapják kézhez és sok esetben azt egyáltalán meg sem kapják. — A magunk részéről egy pillanatra sem vonjuk kétségbe olvasóink ezen panaszaik jogosságát, mert unós-untig vagyunk informálva a Bocicoulmare dülő postai mizeriákról. Erről a hírhedt postahivatalról egyébként igen sokszor és sokat olvashattunk már az erdélyi lapok hasábjain is és csak azon csodálkozunk, hogy annak gyökeres megrendszabályozására eddig még semmi sem történt. Pedig a község lakói köréből, — mint észrevehettük — számtalanszor merültek fel szenvedelmes panaszok ez ellen az — enyhén szólva — hanyag postahivatal ellen és éppen ezen türehtelen anomáliák miatt már több ízben fegyelmi eljárás alá is vonták annak kezelőjét, de aki mindenkor bámulatos és merőben érthetetlen szerencsével uszta meg ezeket a vizsgálatokat, mert — úgy mondják — arafelé — a sighthi postafőnök egészen rejtélyes jóindulattal vette mindannyiszor gyengéd párfogásába ezt — az elcsapásra, de legatább is áthelyezésre már rég megérett postakezelőt. Ennek tulajdonítható, hogy a község lakói már régóta nem is viszik leveleiket az előtűk teljesen diszkrétitált ottani postára, hanem inkább képesek két kilométert gyalogolni — még télvíz idején is — az állomásra, hogy leveleiket a megbízhatóbb vonalba dobják be.

Bocicoulmare így fest tehát a lakosság körében a bizalom az ottani postaintézmény iránt, amelynek gyökeres megrendszabályozását — a hozzánk befutott újabb panaszok nyilvánosságra hozatala mellett — az oradeai postaigazgatóságtól, Bocicoulmare község lakói nevében imre: kérjük és reméljük.

HIREK

Emberélet sorja, sorsa.

(Héberből)

Huzzuk az élet igáját,
s cipeljük a ránk rótt terhet.
És a Sors, mint igás-kocsis,
ostorával ülhet, verhet
bennünket.

S e sok ostoresapás alatt
véreünk, könnyeizünk, sóhajunk.
Jajj, de vér s könny s óhaj-sóhaj,
s inádság sem segít rajtunk
e földön!

* * *

Mohamedhi bölcsesség.

— változatokban —

A sorsoddal ha hogy elégedetlen vagy,
— pajtás, azon bölcsen te változtathatsz;
E soron persze már nem változtathatod
— változzál hát meg csak, pajtásom,
magad!

* * *

Contrabass.

A gyomornak korgása:
a nyomornak morgása.
Közl: Dr. Herman Lipót.

— Londonban bemutatták a távolbalató készüléket.

Londonból jelentik: A telefotografia után, amely tudvaleg fényképeket továbbírt drótnélküli uton s amelyet ma már a nagyobb világlapok bevezettek, most a távolbalató készüléket tőkéletessítették. John L. Baird angol mérnök mutatta be külföldi tudósoknak szenzációs találmányát. A nézők tisztán kivehették a telefonnál beszélő személy arcvonásait s figyelemmel kísérhették minden mozgását. A távolbalató program második száma egy boxmérkőzés volt, a harmadik egy jazz zenekar, amelyet a nézők a 18×13 cm. nagyságú lemezen tőkéletesen maguk előtt láttak s egy időben természetesen hallottak is. John L. Baird mérnök kijelentette, hogy ké-

szülékét nemsokára átadja a közhasználatnak.

— **A szörmedivat Párisban.** A párisi nagy divatszalonok meglepő és kellemes újdonsággal szolgálnak. A kabátok gallérjának csak a felét díszítik fel szörmével, míg a másik fele csupaszon marad. Ami a kabát ujjait illeti itt is csak az egyik van szörme, vagy mind a kettő csak félig. Végre egy újdonság, mondhatják a férjek, ami megtakarítást jelent. Am az asszonyoknak van gondjuk rá, hogy amit megtakarítanak a mennyiségben, azt bepótolják a minőségben.

— **A feleség elszólt a magát álmában.** A világ egyik legfurcsább válóperét tárgyalta mostanában a londoni bíróság. Mr. Herbert James Whitehead jómódu londoni kereskedő teljes harmóniában élt a feleségével, aki egyébként lényegesen fiatalabb volt, mint ő. Egy alkalommal Mr. Whitehead felriadt álmából, mert a felesége alvás közben dűnnyügni, motyogni kezdett. A kereskedő először nem értett semmit felesége álombeszédéből, később azonban ez a beszéd hangosabb, érthetőbb lett. Mr. Whitehead halálraávtan figyelt. Ő nagysága ugyanis bizonyos Robby nevű őrrel kapcsolatban tett alvás közben igen intim természetű nyilatkozatot. Ezek a rap-szódikus, de őszinte mondat-foszlányok teljesen kizártak minden kétséget. Robby egyébként Mr. Whitehead legjobb barátja volt, maga is nős ember. Másnap reggel a kereskedő vállatára fogta a feleségét, aki rövidesen be is ismert mindent. A szerencsétlen kereskedő ettől kezdve buskomorságba esett. Barátai gondnokság alá helyezték és a gondnok megindította nevében a válópert az asszony ellen. A bíróság kimondta a válást. A férfi ügyvédje azzal érvelt, hogy amíg nem sikerül őket elváltatni, Mr. Whitehead nem fogja visszanyerni lelki egyensúlyát.

— **Boldog újévet kíván n. b. vendégeinek és barátainak Tatay, Victória kávé.**

— **Megszüntetik a vadászati vezérigazgatóságot.** A földmívelési minisztériumban — hét év óta külön osztályként működik a vadászati vezérigazgatóság, ahol 29 magasrangú tisztviselő, fő- és alfelügyelő volt magas fizetés mellett alkalmazásban. Michalache, földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy ezt az ügyosztályt, mint teljesen feleslegest, megszünteti. A 29 inspektor tulaj-

donképen nem tett egyebet, mint ingyen vasuti jeggyel ide-oda utazgatott az országban s résztvevett mulatságos hajtóvadászaton. Michalache terve az, hogy a vadászat ellenőrzését a központi erdőigazgatóságra és a közigazgatási hatóságokra bizza és a 29 inspektort elbocsátja állásából.

— **Ötvenszázalékos kedvezmény a magyar vizumoknál.** A magyar külügyminisztérium rendkívüli kedvezményeket engedélyezett. A Duna-Szövetségnek minden menetjegyirodájában megkapható igazolványával az év végéig, akár a konzulátusoknál előre, akár Budapesten utólag, féláron adnak vizumot, de ilyen igazolvánnyal a határt vizum nélkül is át lehet lépni. Ezt a kedvezményt bárki igénybe veheti, aki Magyarországra bármelyik részébe utazik. A magyar vizumkönnyítés híre nagy megelégedést kelt mindenütt. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári magyar konzulátus lapunk útján értesíti a Magyarországra utazni óhajtókat, hogy akik 510 lei vizumköltséget és 20 lei bélyeg költséget postán beküldenek, a vizumozást soron kívül megejti s így az illetők megtakarítják a drága futár díjakat.

— **Mi hiányzik még az emberiségnek?** Az angol feltalálók egyesülete — amelynek élén Lord Ascut, az örökbéke apostola áll — most tagjainak jövőbeli munkásságát akarja megkönnyíteni és összeállította azoknak a dolgoknak listáját, amelyeket még fel kell találni. Az összeállítást What's Wanted címmel bocsátotta közre. Ime, a lord szerint ezeket kell feltalálni: Borotvakés, amelyet nem kell élesíteni. Elektromos kerékpár. Egy olyan módszer, amelynek segítségével a háziasszony megtudja, hogy a vasaló elég meleg anélkül, hogy hozzányúljon. Fényképegatívot, amely napfény nélkül előhívható. Postaszekrényt, amely leméri a levelet és megmutatja a portót és egyben kidobja a bélyeget. Készüléket, amely az ablak kinyitása nélkül szétoszlatja a szivarfüstöt. Autóablaktörőt, amely a párat úgy takarítja el, hogy a sofför kilátását ne akadályozza. Olyan autókészülék, amely megvédi a gyalogjárókat attól, hogy az autókerek lespiccelje. Zsebben és ridikülben hordható esernyő. Olyan szívókészülék, amely önműködően veszi fel az uccára dobott papirokat. A tűzálló papír kitalálása. Ceruza, amely olyan feketén ír, mint a tinta. Éjjel is

látható ucca-és házszámfeliratok. Félreismerhetetlen méregűveg feltalálása. A hideg fény feltalálása. Három színnel író tolltoll. A kődön át világító készülék. Titkos szikratávíró. Sőtétben fényképezni tudó kamara. Azonnal száradó tinta, amely az íratópapírt feleslegessé teszi. A nap sugarainak fűtési célra való felhasználása. Csak arról nem tesz semmi említést ez a lista, pedig mennyire szükséges volna annak feltalálása is, hogy miként volna lehetséges az emberek egoista gondolkodását megváltoztatni és az üres gyomrok korgását megszüntetni? —

— **Tájékoztató.** Ezúton hozom a m. t. közönség szíves tudomására, hogy az egyszerűség és más cégek-től való könnyebb megkülönböztetés miatt — fűszer-csemege üzletnek (rendőrségi épületben) egy alkalmas nevet adtam és egyszerűen CSARNOK cím alatt vezetem. Hangsúlyozni kívánom, hogy eme igen könnyen megjegyezhető és nehezen felejthető CSARNOK szóval nemcsak üzletet címél, hanem annak jellegét is kifejezni óhajtom, mert üzletben — éppen úgy, mint egy nagyvárosi vásárcsarnokban — a létező összes fűszer- és csemege áruk beszerezhetők és pedig a legolcsóbban megállapított árak mellett. Kérem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a CSARNOK kirakatait figyelemmel kíséri méltóztasson. — Kiváló tisztelttel: Fűszer-csemege CSARNOK, Barna Béla.

— **Az adóvallomási iverket január hó 31-ig kell beadni.** A pénzügyminisztérium a napokban bocsátotta ki rendeletét az 1929 évi adók megállapítására vonatkozó adóvallomási iverk beadása tárgyában. A rendelet értelmében a jövedelmi adóra vonatkozó bevallási iverket legkésőbb január 31-ig feltétlen be kell adni minden adófizetőnek. A kinek az évi jövedelme meghaladja a 100.000 leit, az globálisadó vallomási iveret is köteles adni. A nagy vállalatok adóvallomási iverének beadását a pénzügyminisztérium február 15-ig engedélyezi. A bevallási iverre köteles minden adózó reávezetni a múltévi törzskönyv számát és hogy mennyi volt a múltévi jövedelmi adója. Azok, akik adóvallomási iveret nem adnak be, azok adóját hivatalból állapítják meg és az adótárgyalásra idézést nem kapnak, mindenkinek érdeke tehát, hogy adóvallomási iverét beadja.

— **Javítanak a munkás-ság helyzetét is.** Egyidejűleg a gazdasági törvényekkel, a kormány a munkásosztály helyzetével is foglalkozni fog, attól az óhajtól áthatva, hogy harmónikus együttműködést bizto-

sítson a munka és a tőke között. Ezért legközelebb beterjeszti a kollektív és az egyéni munkaszerződésekre vonatkozó törvényt és ugyanakkor teszt alá hozza a munkásbiztosítási kérdést is, amely által úgy a kereskedelmi, mint az ipari munkások egyaránt biztosítva lesznek.

Hócipő javítás KLÁNICZÁNÁL

— **A magyarláposi „Fekete kéz” szomorú tragédiája.** Kovács Károly, magyarláposi gazds irigy szemmel nézte, hogy szomszédja, Salamon Ferencz korcsmáros szépen gyarodik. Hallott valamit a „Fekete kéz” meséjéről s elhatározta, hogy megpróbálja a könnyű szerrel való meggazdagodást. Akkm-bákm irással levelet írt Salamonnak, hogy száz-ezer leit záros határidő alatt helyezzen el a hid gerendája alá s a helyet egy „S” betűvel jelölje meg. A levélben megfenyegette Salamont, hogy ha nem tesz eleget a „Fekete kéz” ezen kívánságának, akkor reteneles halálnak halálával fog lakolni. Salamon a fenyegető levelet átadta az ottani csendőrségnek, aki csakhamar felderítette a „Fekete kéz” kiletét Kovács Károly személyében és nyomban le is tartóztatta. Magyarláposon tehát ilyen tragikusán végződött a „Fekete kéz” szereplése s Fekete Károly most a szatmári ügyészség fogházában elmélkedik a fölött, hogy milyen bajos könnyű szerrel ma egy kis pénzmagra szert tenni.

Szerkesztői üzenetek:

— **Kis István, Loco:** írását, — tisztára gyöngédségből — a papírkosár helyett a kályhába tettük, hogy feltétlenül megsemmisüljön és többé senki előtt ne blamálhassa Magácskát.

— **Cr. N. Carel:** Hogy lapunk Önnek is megtetszett, azt nagy örömmel olvastuk. Jókívánságait hasonló jókkal visszonzuk.

A hét humora

A korzón

Már két hónapja nincs szakácsnőnk! — Hát hogy? — Vendéglőbe jártok, vagy a férjed tanult meg főzni? ...

A Victóriában

— Kérek egy kávét.
— Milyen tetszik? Világos?
— Nő-ná: világaltan.

S z i n h á z

Heti műsor:

Hétfőn: román előadás.
Kedden: Aranyhattyu, operett felhelyárakkal.
Szerdán: Bölcsődal, vigjáték B bérlet.

Apolló

Hétfőn, kedden és szerdán:
Dr. Schäfer, a nőorvos

Uránia

Hétfőn kedden és szerdán:
A californiai vadlovások

Hol vásároljunk?

Önök nem kerül fáradságába s a hirdetővel és velünk szemben is kedves figyelmet tanúsít, ha vásárlásnál a „Hétfői Friss Ujság”-ra hivatkozik!

Értesítés

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy **uri szabó üzletemet** fővárosi módra berendezve a Str. Petru Rares (Petőfi u.) 1 szám alatt, az eddigi épületben, egy **üzlettel feljebb, a piaccal szembe helyeztem át.**

Kérem továbbra is a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását.

Tisztelettel:

Szeibert Adám

uri szabó

Megnyílt az új vasúzet

hol műszaki és konyha berendezési szükségletét legolcsóbban szerezheti be. **FRIEDMANN és LAZAR** Piata Bratianu 20.

Posztó-szövet-vászon paplan és kelengye legolcsóbban a

Textil-Házban
Klein & Co.-nál. Deák-tér 21.

M. Weil

paplanpar Satu Mare, P. Bratianu 7. a raktáron levő paplanjait igen jutányosan elárulja.

Hangszerek és alkatrészek legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása

Ecco üzlet
Sztarmár, S. Stefan cel Mare (Kazinczy u.) 12 Vállal: Hangszerjavítást, vonó szórózt és Rakett hurozást. Sport felszerelések egyedül nagy raktára.

Értesítés!

Megérkezett a világhírű párizsi **Komol** hajfesték, 18 színben garancia mellett **gyorsabban és olcsóbban** megfestjük a haját, mint bármily más festőanyaggal.

Robella kozmetika

Satu Mare. P. Bratianu 6 szám. I. emelet. Telefon 27.
a **Komol** párizsi hajfesték képviselője.

Hirdessen a

„Hétfői Friss Ujság”-ban

Élő, vagy tisztított **malacra** előjegyzést elfogad a **Scholtz cég.** Scholtz Béla P. Bratianu 29, vagy Scholtz Emil Gen. Christescu 48 szám alatt.

Legszebb **Perzsa szőnyegek**, legjobb **angol gyapjú fonalak** legelőnyösebben

özv. Friedmann Jenőné-nél (Ösztreicher palota)

Meglepően olcsó vásár a F E K E T E vasudvarban. A legszebb és legcélsebb gyermekjátékok egyedül nagy raktára. Háztartási cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása!

A „Victoria”

kávéház szolid családi szórakozóhely, mely teljesen modernül át van alakítva. Estéknél **kitűnő zene**, bel- és külföldi lapok, mérsékelt árak.

Mű és Sima örlést garantált minőségben és olajsajtólást a legolcsóbban végez a László malom Tel.: 390.

Menyasszonyi, — nyoszolyólányi **csokrok, koszorúk** és különféle **elő- és mű virágok** a legolcsóbban

Berey Károlyné

virágüzletében szerezhetők be. Sztarmár, Kazinczy ucca 11

Kitűnő BORT állandóan kaphat

PISZELNÉL
Stefan cel M. (Kazinczy u.) 6 sz. nagyobb tételben is legolcsóbb napi árban.

Halmes fogászati műterem Satu-Mare, Verbőczy ucca 11. (Kath. Legényegylettel szemben)

Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket.

Terge László építész Satu-Mare, Ékes-kert 3. **A szatmári egyházmegye építésze.** Tervez és vállal mindenféle építési munkát olcsón, szakszerűen és pontosan.

Üveg és porcellán

szükségeinek beszerzésénél bizalommal keresse fel **KLEIN TESTVÉREK** üveg és porcellán üzletét, a Str. Lucaciu (v. Hám János u) 4 szám alatt, a Színházzal szemben. Az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított árban kerülnek eladásra. **Sztarmár legolcsóbb üveg és porcellán áru bevásárlási forrása!**

Hó! Megállj! Itt a jó bor! Itt igyál!
Demkő Mihály

vendégülje a báró Vécsey házban megnyílt. **Kitűnő villásreggeli, házias konyha, olcsó abbonoma kihordásra is.** Tisztán kezelt, egyszerű italok. Mindenkor frissen csapolt sör. Kellemes, barátságos szórakozóhely.

Az Önálló Asztalosok

Butorcsarnokában Bul. Basarabilor (Battyányi ucca) 1. sz. alatt ebédelt, hálót, férfi szobát, magányos ágyat, hencsert, diványt és madracot a legjutányosabban szerezheti be.

Kovács és Sziráczki villany szerelési vállalkozás SATU-MARE

P. Bratianu (v. Deák-tér) 2. Villanyszereléseket, javításokat szakszerűen és jutányosan vállal.

Ha Sztarmáron van dolga okvetlenül keresse fel az állomással szemben lévő, jó hírnévnek örvendő

„P A R E” szállodát és éttermet. Olcsó és nyugalmat nyújtó szobái garantált feregmentesek. **Szolgálat orth. kosher házi konyha.** Elsőrendű borok.
Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Zsák, zsinag, ponyva kárpitos kellékek

legolcsóbb beszerzési helye **Glücklich Bernát és fia** cégnél P. Bratianu (Plébánia épület) 27. Tel.: 5-21

Hó és sárcipő szakszerű javítását vállalja **Eördögh Alajos**

cipész Madách u. 3. Mérték után elegáns és tartós cipőket készít!...

Tevjovits József vizumoztatási irodája

Dácia udvar Gyorsan, pontosan és olcsón teljesíti megbízatásait

Sertésvágást és kuszfűstölést

elfogad a Scholtz cég (akár Scholtz Béla a Br. Vécsey házban, akár Scholtz Emil Gen. Christescu (v. Wesse-lényi u.) 48.

720-as benzin

A Str. Horla (volt Károlyi köz) 5. szám alatti telephelyen előtűtött legmodernebb automatikus benzintöltő állomásunk mindenkor legolcsóbban kapható.

Ejje! szolgálat Vas és Vasár behozatall r. t. Lincoln FORD Fordson osztálya

Szülők figyelmébe!

Az 1928-1929 tanévre mindennemű költött, szövött és rövidárúkat úgy fiúknak, mint leányoknak legolcsóbban szerezhetők be

Mertz József üzletében. P. Bratianu 16 Alapítatlott: 1892.

HA DIVATOSAN

akar öltözködni, keresse fel **L a t h S á n d o r**

uri szabóságát Str. Decehal (v. Kőlcsey ucca) 1 szám.

Valódi porosz K ő s z é n

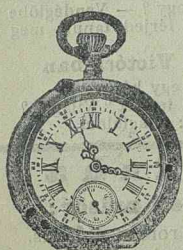
legolcsóbb beszerzési forrás **Fischer Hermann** tűzifa kereskedőnél
Telefon: 122—123

Az 1929-ik évben is Székely Sándor

Str. Stefan cel Mare 16. (volt Kazinczy ucca) bórondjei, bórdiszműau különlegességei lesznek a legolcsóbbak, legszebbek és a legtartósabbak.

Hó és sárcipők javítását vállalom.

Fábián István cipész
Str. Mih. Vit. (v. Rákóczy u.) 27

G

ROSZ | BERNAT
órás és ékszerész
SATUMARE

Strada Mihai Viteazul (volt Rákóczy ucca) 31.

Állandóan alkalmi vételek! Antik tárgyak, arany és ezüstművek vétele és eladása. Óra és ékszer javítások. Optikai cikkek orvosi rendeletre.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare